

Tanévkezdés kihívásokkal

Új kulcsszavak: klíma, mobil, TÉR

Nehezen indult az új tanév a tolnai nevelés-oktatási intézményekben. A tartós forráság és az új törvényi szabályozások nem könnyítették meg az intézményvezetők dolgát. Ilyen például a TÉR (Pedagógus Teljesítményértékelő Rendszer), amelyben a pedagógusoknak rögzíteniük kell minden tanévre három vállalást, amelyet az adott évben teljesítenek; vagy éppen a mobiltelefonokkal kapcsolatos korlátozások.

– Az Eötvös utcai iskola két legmelegebb tantermébe sikerült klímaberendezést szereltetni – számolt be Takács Zita, a Wosinsky Mór Általános Iskola intézményvezetője. A szeptem-

Az Eötvös utcai iskolában két osztályban 58 kisdíák, a Széchenyiben egy osztályban 27 elsős kezdte meg tanulmányait (Fotó: Németh István)

ber elején hozott rendelkezés szerint lehetett volna rövidített órákat tartani, de az általános iskolákban ez nem volt valódi lehetőség. Az alsó és felső tago-

zatnak egységesnek kell lennie, hiszen több testvérpár is jár az intézménybe, illetve az iskolának kötelező naponta 16 óráig biztosítani a gyermekek fel-

ügyeletét. Ezért az első héten szülői kérésre ebéd után hazamehettek a gyerekek, és otthon lehetett készülni a következő napra. (Folytatás a 3. oldalon.)

Isten éltesse, Magyarország!

Egyház és állam összefonódása nem szükségszerű

Sipos Judith Éva református tiszteletes és Nagy Norbert az ökumenikus kenyérszentelésen (Fotó: Józsa Jácint)

István király államalapítása, alkotmányunk ünnepe, új kenyér az asztalon, országunk születésnapja. Ez mind egyszerre igaz, de időnként eltolódó hangsúlyokkal. Idén augusztus 20-án a legutóbbi köszöntés várta az egybegyűlteket a tolnai templom kivetítőjén, amihez, hogy tényleg születésnapnak érezzük, most minden együtt volt.

Az ünnepi eseménysor városunkban az ünnep délelőttjén, a katolikus templomban, szentmisével kezdődött, amit Nagy Norbert esperes-plébános mutatott be. Beszédében méltatta a nagy király történelmünket meghatározó szerepét, ugyanakkor figyelmeztetett arra is, hogy Jézus országa nem e világból való. Vagyis az egyház és az állam összefonódása nem szükségszerű. Ez alatt egy letisztultabb világot értett, ahol a papok nem politizálnak, a politikusok pedig nem prédikálnak. (Folytatás a 10. oldalon.)

Felnőtt mesék, székely módra

Lőcsei Antal, hertelendi székely mesemondó augusztus 21-én a Mözsi Művelődési Ház szabadtéri színpadán lépett fel. Felnőtt mesék címmel adott elő fordulatos, furfangos, tarka szövéű meséket ízes beszéddel a hétköznapok furcsaságairól, csibészégekről.

K.E. (Fotó: Domokos Gábor)

Erdélyi és vajdasági vendégek Tolnán

Tolna két magyarlakta partnertelepüléséről, az erdélyi Uzonból és a vajdasági Palicsról érkezett küldöttség a városba szeptember 6-án, pénteken.

A palicsi delegációt Dobó Márta, a helyi közösség első embere, az uzoni csapatot Bordás Enikő polgármester vezette. Az uzoniakkal érkezett dr. Ráduly István korábbi polgármester, jelenleg Kovászna megye prefektusa.

A vendégeket a Hotel Thelénában fogadták. Pénteken este a Bárka Fesztiválra is ellátogattak. Szombaton megnézték a városi bölcsődét, megkoszorúzták dr. Sümegei Zoltán korábbi tolnai polgármester sírját, ellátogattak Verseggy Ferenc mözsi fazekasműhelyébe. Délután tolnai borokat kóstoltak a Thelena Hotelben.

Vasárnap bugaci lovasprogramon vettek részt és Kalocsa néhány nevezetességét is megnézték. Hétfőn indultak haza.

A vendégek a Thelena Hotelben tolnai borkóstolón is részt vettek (Fotó: Németh István)

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Tolna Város Önkormányzata „Tolnai Tudásért” elnevezéssel ösztöndíj pályázatot ír ki felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatói részére.

Az önkormányzat célja:

Tolna város közigazgatási területén lakcímmel rendelkező, diplomát adó felsőfokú képzésen résztvevő 18–25 év közötti hallgatói számára anyagi támogatás biztosítása.

Pályázati feltételek:

A képviselő-testület egyösszegű pénzbeli támogatás formájában segíteni kívánja az olyan, Tolna városában állandó bejelentett lakcímmel rendelkező, 18. életévüket már betöltött, de 25. életévüket még be nem töltött, jó tanulmányi előmenetelű és/vagy szociálisan rászoruló hallgatókat, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, vagy osztatlan képzésben folytatják tanulmányaikat, és a tanulmányi eredményük eléri, vagy meghaladja a támogatás igénylését megelőző félévben, azaz a 2023-24-es tanév II. szemeszterében:

- szociálisan rászoruló hallgatók esetében a 3,7-es,
- szociálisan nem rászoruló hallgatók esetében a 4,0-es súlyozott tanulmányi átlagot.

A Képviselő-testület szociálisan rászorulóknak értékeli **azt a háztartást, ahol az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 110.000.- Ft-ot.**

A beérkezett pályázatok elbírálásáról a képviselő-testület soron következő ülésén dönt. Egy pályázó egy szemeszterben legfeljebb 200 ezer forint támogatásban részesülhet.

A pályázati űrlap a Tolnai Közös Önkormányzati Hivatal Titkársági Osztályán kérhető, vagy a **www.tolna.hu** oldal Városvezetés/Helyi pályázatok almenüpontjáról is letölthető. A pályázati anyagnak egy példányban kitöltött, a pályázó által aláírt űrlapot és a szükséges igazolásokat kell tartalmaznia.

FIGYELEM! A pályázat beadási határideje: 2024. október 15.

Helye: Tolnai Közös Önkormányzati Hivatal 7130 Tolna, Hősök tere 1. I. emelet, 25-ös iroda

A pályázat eredményéről a pályázókat levélben értesítjük. A pályázó a képviselő-testület döntése ellen fellebbezéssel nem élhet.

Új kihívások az óvodákban, iskolákban

Minden álláshely betöltött az oktatási intézményekben

(Folytatás az 1. oldalról.)

– Az óvodákban sehol nincs klíma, a csoportszobák nagyon melegek – mondta el Némethné Szüts Melitta óvodavezető. Csak éjjel lehetne szellőztetni, de a riasztók miatt ezt nem tudják megoldani. Annyit tehetnek, hogy pihenőidőben ventilátorokat működtetnek. Városi pályázat révén terveznek klímaberendezést, annak minél előbbi megvalósulására számítanak az óvodák. Teljesen új rendelkezés az oviKRÉTA használata, az eddig csak az iskolákban működő digitális KRÉTA naplót bevezették az óvodákban is, ez rengeteg többletmunkát jelent mindenkinek. Ebben a rendszerben működik a TÉR is.

Az óvodák szakmai ellátottsága jó, egy nyugdíjba vonult óvónő helyére keresnek újat, a Gesztenyékert óvodába. Ha decemberig nem sikerül az álláshelyet betölteni, akkor egy nyugdíjas kollégánót visszafoglalkoztatásával pótolják a hiányt.

Az óvodákban a mobiltelefonokkal kapcsolatos új intézkedések nem okoztak problémát, hiszen a gyerekek eddig sem vihettek be értéktárgyakat az intézménybe. A pedagógusok csak munkavégzésre, a szülőkkel való kapcsolattartásra használhatják a telefont munkaidőben.

A mobiltelefonokkal kapcsolatos szabályozás az általános iskolákban nem hozott sok újdonságot. Eddig is az volt a gyakorlat, hogy a pedagógusok az első óra elején összeszedték abban az osztályban a készülékeket, ahol órájuk volt, és a tanárban zárható szekrénybe rakták, csak a tanórak után kapták vissza a gyerekek. Ha valaki megpróbálta „kicselezni” a rendszert, és például több telefonnal jött, az első alkalommal szóbeli figyelmeztetést kapott, másodszorra osztályfőnököt, és csak a szülő kapta vissza a telefont. Az alsó tagozatban pedig a tanítók szedték össze a készüléket, névvel ellátva, kikapcsolt állapotban, ellenőrizték a sérülésmentességet is, és a napközis tanító adta vissza a nap végén.

Új igazgatóhelyettesek

Az intézményben szervezeti változás elsősorban a két igazgatóhelyettes személye, a nyugdíjba vonult kollégák helyett a felső tagozatban Sipos Krisztina, az alsó tagozatban Sallainé Széchenyi Melinda vette át ezt a szerepet. Fiatalodott új kollé-

Az iskolakezdéssel új korszak nyílik a kicsik életében

(Fotó: Németh István)

gákkal a tantestület, két frissen végzett német nemzetiségi tanítónő érkezett, de van visszatérő pályaelhagyó, most érkezett, már gyakorlott tanerő és rész munkaidőben dolgozó tanár is. Új takarító és karbantartó munkatárs is érkezett. Minden státusz betöltött.

Mobilok a számozott rekeszben

A gimnáziumban elsősorban a főépületben lévő, homlokzati termekben volt elviselhetetlen a hőmérséklet az első héten. Ezért rövidített, 30 perces órákat tartottak. A szaktantermek, nyelvi termek el vannak látva klímaberendezéssel, évente újabb osztályokat sikerül felszerelni – mondta el Pálincás Gábor igazgató.

A mobiltelefonok használatát eddig is megoldották a szaktanároknak a tanórán, pl. a tanári asztalon elhelyezett tárolóba lehetett betenni a készülékeket, viszont

bármikor használni lehetett, ha tananyaghoz szükség volt rá. Az új törvény miatt szeptembertől csak a főbejáraton lehet bejönni az épületbe, ott egy ráccsal ellátott ablakon mindenki a saját osztályának fenntartott tároló számozott rekeszébe helyezi el a telefonját, és azt csak a nap végén kapja vissza. Ha a tanórán szükség van a használatára, akkor jegyzőkönyvet kell írni arról, melyik szaktanár milyen célra, mettől meddig engedélyezi a használatát, utána vissza kell vinni a dobozba a tanítás végéig.

Az intézményben minden álláshely betöltött, sikerült alkalmazni egy teljes állású digitális kultúrát oktató szakembert, Samu Csabát, illetve jött egy új hitoktató: Fazekas Éva. Az évről évre elbúcsúzott a gimnázium Ravasz Csaba püspöki biztostól, helyette az évről évre utódja, Nagy Norbert mutatkozott be.

Az intézményben új kihívás volt a mindennapos testnevelés megoldása, hisz az új szabályozás szerint nem lehet dupla testnevelés óra, csak az úszás esetében.

DuGa

A gimnáziumi évkezdés a nulladik nappal indult, ahol az új 7. és 9. osztályos diákok játékos formában ismerkedtek az iskolával

(Fotó: Németh István)

RENDKÍVÜLI ÜLÉSEK

Ingyenes padlásszigetelő programról és új parkolók létesítéséről is szó volt a képviselő-testület augusztus 15-i és 29-i rendkívüli ülésén. Mindkét kérdésben lényegében két fordulóban született döntés.

● Együttműködési megállapodást köt az önkormányzat az ingyenes padlásszigetelési program kivitelezőjével, a szekszárdi SZ+C Kft-vel – döntöttek a képviselők. A program lényege, hogy a padlásszigetelés révén elért fűtési-hűtési energiamegtakarítást értékesíteni lehet olyan cégek részére, amelyek ezáltal az üvegházhatású gázkibocsátásukkal és a klíma-

változással kapcsolatos kötelezettségeiket teljesíteni tudják.

Az értékesíthető energiamegtakarításért „cserébe” a – nagyságrendileg mintegy félmillió forintba kerülő, 25 centiméteres üvegyapot felhasználásával végzett – padlásszigetelés a programban részt vevő ingatlantulajdonosok számára térítésmentes. A feltétel, hogy a padlásszigetelés még ne legyen szigetelve, valamint a padlás üres és járható legyen.

Az önkormányzat végzi a lakosság tájékoztatását, a Thele-na Kft. pedig helyet biztosít a felhasználandó szigetelőanyagok központi tárolására. A jelentkezési lapokat a Tolnai Művelődési Központban lehet majd leadni. A többi feladatot a kivitelező cég végzi.

(Az ingyenes padlásszigetelésrel kapcsolatos felhívást a 16. oldalon olvashatják.)

● Három utcában új parkolók kialakításáról döntött a testület. Mindhárom helyszínen több előzetes változat közül választották ki a legoptimálisabbat.

Az Eötvös utcai iskola környékén a Csokonai utcában és a Homokdomb utcában létesülnek új parkolók. A Csokonai utcában 9 darab, 2 méter széles, az úttal párhuzamos parkolót alakítanak ki. Ehhez a meglévő akácfa sort ki kell vágni, két parkolónként viszont egy-egy alacsony lombkoronájú fát fognak ültetni.

A Homokdomb utcában 8 darab parkoló létesül majd, az úttestnek az iskola felé eső oldalán, az úttal párhuzamosan.

A Festetich utca Selyemgyár felőli végén – a jelenlegi „háromszög” területét is felhasználva – összesen 34 db, merőleges és párhuzamos parkolóhelyet hoznak létre. Emellett új zöldfelületet is kialakítanak. A jelenlegi egyirányú útszakaszt nem bontják el.

Az új parkolók részletes terveit legkésőbb november 30-ig kell elkészítenie az ezzel megbízott Mikroline Kft-nek.

● A Rozmájer utca szilárd burkolatú útjának tervezéséről is határoztak.

Ebben az utcában a várható építkezések miatt a korábban tervezettnél 5 centivel vastagabb alapréteget fognak kialakítani, aminek többletköltsége 1,5 millió forint + áfa.

Ismét gyarapodott az értéktár

Hat új értéket vett fel a helyi értéktárba a Tolnai Városi Értéktár Bizottság, az augusztus 15-i ülésén.

Takács Józsefné dr. Kalotás Zsolt természetfotós munkásságáról, a tolnai bárka múltjáról és jelenéről Reiter Antalné készített anyagot.

Az Ódor Péter által írt tanulmány, amely a középkori Tolna egyházairól és topográfiájukról szól, szintén bekerült a helyi értékek tárába.

Metzné Horváth Ágota a tolnai templomról, valamint a tolnai. mőzsi szobrokról, emlékművekről, keresztokről készített anyagát, továbbá a Varga Ádám-Boda Ferenc szerzőpáros által írt Mőzs község története 1945-ig című könyvet is felvette a bizottság az értéktárba.

Valamennyi értéket felterjesztették a vármegyei értéktárba történő felvételre is.

Egy sajka is elindult Mohácsra

Az idén 13 hagyományőrző lovas vállalkozott az útra

Minden évben végigjárnak II. Lajos seregének útját a lovas hagyományőrzők. Az egyik állomás Tolna. Az utolsó ilyen emléktúra a mohácsi csatavesztés ötszázadik évfordulóján, 2026-ban lesz.

Menetrend szerint megérkeztek a lovasok. Ezúttal 13-an vállalkoztak az emléktúrára, melyet nyolc éve, minden augusztusban végigjárnak Érdtől Mohácsig, a

csatavesztés helyszínéig. A közbenső állomásokon megkoszorúzzák a szomorú történelmi esemény emléktábláit. A tolnai városháza falán van. Ide augusztus 25-én érkeztek. Rövid beszédet mondott Appelshoffer Ágnes polgármester és Varga Zsolt, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának őrszolgálat-vezetője. (A nemzeti park a Mohácsi Történelmi Emlékhely kezelője.) Jelen voltak a Vándorló

Szépkorúak Baráti Körének tagjai is, akik évről-évre megvendéglélik a fáradt lovasokat.

II. Lajos király seregének útját az idén nemcsak lovasok, hajósok is követték. Ersciből indultak egy rekonstruált, XVI. századi sajkával. Mohácson a csatavesztés napján, augusztus 29-én tartották a megemlékezést. Még kétszer lesz ilyen hagyományőrző túra: jövőre és 2026-ban, az ötszázadik évfordulón. **Wessely**

Érkeznek a lovasok a tolnai főtérré

(A szerző fotói)

A polgármester és két hagyományőrző koszorúzott az emléktáblánál

Lesz-e számarköhögés-járvány?

Szeptemberben a közösségbe kerülő gyerekek közül sok megbetegszik

Augusztus végén beszélgettünk dr. Barna Györgyi gyermekorvossal a számarköhögésről. Azt mondta: egyelőre nem tapasztalható tömeges megbetegedés a városban, viszont tart a szeptembertől. Akkor, a közösségbe kerülő gyerekek egyébként is elkapnak egymástól mindenféle fertőzést.

A nyáron több európai országban – és valamelyest Magyarországon is – megnőtt a számarköhögéses esetek száma. Egyes kutatók szerint ez a covidos időszak következménye, merthogy az elzártság miatt a különböző „megszokott” fertőzések nem terjedtek, s az immunrendszer „ellustult”. Erről kérdeztük dr. Barna Györgyi gyermekorvost.

– Most sok mindent visszavetünk a covidos időszakra – mondta –, amiben van igazság. Másfél-két évig a populáció nagy része nem találkozott kórokozókcal, s a természetes immunitás nem fejlődhetett ki. De komoly vész, jelentős esetszámnövekedés egyelőre nálunk nincs.

– Akkor nagyobb a füstje, mint a lángja?

Dr. Barna Györgyi augusztusban még nem tapasztalt betegszám emelkedést (A szerző fotója)

– Ez egy bakteriális betegség. Kimutatni a tüdőből felköhögött váladékból, orrváladékból, nyálból lehet. Ilyen vizsgálati eredménnyel, laboratóriumban, biokémiailag kimutatott számarköhögés-kórokozóval én nem találkoztam. Tudtommal, a felnőtt házi orvosok és a nőgyógyászok kaptak értesítést a védőoltás elérhetőségéről, ám

konkrét szakmai tájékoztatás, például hozzánk, gyermekgyógyászokhoz nem érkezett.

– De akkor miért lett ez ennyire felkapott téma?

– A környező országokban növekedtek az esetszámok. Amiből következik, a nagy mozgás miatt, hogy hozzánk is átterjedt a betegség. A nullához képest minden emelkedésnek

számít. Mi, gyermekorvosok legjobban a szeptembertől félünk. Amikor közösségbe kerülnek a gyerekek, óvodába, iskolába, két héten belül megbetegednek. Ha ez a baktérium valóban itt van, akkor tényleg járványszerűen terjedhet.

– Egyébként a covidon már túl vagyunk?

– Sajnos nem. Jelen van, más-más tünetekkel kísért új változatokkal. Ráadásul társulhat is más felső légúti vírusokkal, s így még nehezebb ellene a harc.

– A számarköhögésnek mi az ellenszere?

– A tünetek közismertek: nátha, torokfájás, kötőhártyagyulladás, láz és sokszor hetekig tartó, erős köhögés. A rohamok végén, a kifulladás, zihálás miatt, a számaréhoz hasonló hangot hallat a beteg. Az oltás hosszú időre védeltséget ad. A gyerekeket kéthónapostól hat-éves korig immunizáljuk. Aki később, akár felnőttként mégis megbetegszik, a számarköhögés ellen antibiotikumot kell szednie. Amellett szükséges a köhögéscsillapítás, páráztatás, esetleg kenőcsök, belégző pipák alkalmazása.

Wessely

Megtalálták a törökfürdőt

Nagy jelentőségű, ritka régészeti leletre bukkantak Tolnán, a Malom utca 51. szám alatt: megtalálták a 16. században épült törökfürdő maradványait.

Ódor János egy, a mentő feltárás során előkerült öv szíj véggel

(Fotó: Makovics Kornél)

A leletre egy romos ház bontása során bukkant a tulajdonos. Az ún. mentő feltárást a szekszárdi Wosinsky Mór Múzeum munkatársai végezték, Ódor János múzeumigazgató vezetésével.

A feltárt területen feltehetően a törökfürdő forró medencés része üzemelt egykor. A helyiség alapjai mellett belső pillérek és részben felmenő falak is megmaradtak, az eredeti festéssel, ajtónyílással és az egykori kupolát tartó pillérek nyomával. A falban eredeti helyzetében megmaradt korabeli vízvezeték, szellőzőcsatornákat és füstelvezető nyílásokat is találtak.

A megyében Tolna az egyetlen, Magyarországon pedig a hetedik település, ahol előbukkant valami az egykori törökfürdőből. Igen ritka leletről van szó, ráadásul nagyon jó állapotban kerültek elő az épület maradványai.

Ódor János elmondta: az ingatlan tulajdonosa, Mozbacher Zoltán ritkán tapasztalható együttműködő-támogató hozzáállást tanúsított a feltárás során. A lelet sorsa a közeljövőben tervezett szakmai-tulajdonosi egyeztetéseken fog eldőlni.

A témára októberi számunkban visszatérünk.

A Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar több új darabot is előadott
(Fotó: Józsa Jácint)

Fotó: Németh István

Hetedszer is BRASS VEGAS FESZTIVÁL

Kilenc együttes lépett fel a fúvószene tolnai ünnepén

A hetedik Brass Vegas Fesztiválon lelkes és hálás közönség fogadott minden együttest, amelyek tagjai a publikumhoz hasonlóan láthatóan jól érezték magukat.

A Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar Egyesület által megálmodott, – a tolnai önkormányzat támogatásával, a Tolnai Művelődési Központ közreműködésével – megrendezett hetedik Brass Vegas Fesztivál két napján, kilenc együttes lépett fel, közülük öt csapat most játszott először a tolnai fesztiválon. Szinte kivétel nélkül igen magas színvonalú produkcióknak tapsolhatott a közönség, amelynek soraiban a karon ülő gyerekektől a kilencven feletti örökifjú dédszüelőig számos korosztály képviseltette magát.

A program a művelődési központ udvarán zajlott, augusztus 31-én és

szeptember 1-jén, szombaton és vasárnap délután. Az első napon már a kezdesre megtelt a színpadként is szolgáló épület bejárata előtti nézőtér, később pedig az egész tér benépesült.

Szombaton a budapesti Schönherz Brass Band, a Pécsi Szaxofon Együttes, a Kalocsai Fúvószenekar, a szegedi Fricsay Ferenc Városi Fúvószenekar adott koncertet, majd alkonyattól a dombóvári

Smooth Brass és a pécsi Band of Streets (BOSS) csinálta a fesztivált. A hangulat a BOSS produkciója során hágott a tetőfokára, nagyszerű bulit csináltak a pécsi profi zenészek.

A vasárnap – lévén másnap munkanap, ráadásul iskolakezdés – valamivel visszafogottabb volt, de a produkciók színvonala ekkor is minden igényt kielégített. A házigazda, a Tolnai Ifjúsági

Fúvószenekar kezdett, műsorukban több új darab, – köztük egy Komáromi János verse ihlette, Tari Gergely karmester által hangszerelt – zeneszám is szerepelt. Ezután a pécsi Sophiane Brass Band adott koncertet. Végül a tolnai-szekszárdi Humen Brass Band – táncos lányokkal kiegészülve – varázsolta el a közönséget.

A tolnai-szekszárdi Humen Brass Band is remek hangulatot csinált (Fotó: Józsa Jácint)

ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKA

- REDŐNY (műanyag, alumínium, fa)
- RELUXA • SZALAGFÜGGÖNY,
- FIX/MOBIL SZÜNYOGHÁLÓ
- NAPELLENZŐ, • HARMONIKAAJTÓ
- ALU- ÉS MŰANYAG PÁRKÁNYOK

KÉSZÍTÉS - JAVÍTÁS

UJVÁRI RÓBERT
Tolna, Wosinsky u. 4.
Tel.: 74/441-477, 20/35-54-368

ANTAL SZERVIZ KFT.

Szolgáltatásaink:

- Műszaki és erdetség-vizsgálat
- Diagnosztizálás
- Futóműbeállítás
- Teljes körű szervizelés, gépjárműjavítás
- Üzemanyag- és szívórendszer tisztítás Jet Clean Tronic II-vel
- Automataváltó-olaj szerviz Gear Tronic II-vel
- Porlasztó bevizsgálás – alacsony és magas nyomású rendszerek

CÍMÜNK: 7130 TOLNA,
SZEDRESI U. 1014 HR SZ

Tel.: 74/540-703, 20/417-3982, 20/981-9371

SZÁNTÓFÖLDET VÁSÁROLNÉK

TOLNÁN és 20 km-es körzetében,

akár béreltetel terheléssel,
teljeskörű ügyintézésel.

Tel.: **06-70/702-2084**
E-mail: **rusziz@gmail.com**

Amikor Szekszárdon is „tolnai” szőlő termett

TOLNAI TÖRTÉNETEK Hajdan a hegyaljai borokkal is versengtünk

Szeptemberben mi lehetne aktuálisabb téma, mint a szüret és az ehhez kapcsolódó tevékenységek? Lássuk, miként termeltek bort eleink a 16. századig!

Kicsit más volt akkor a tájegységek besorolása. Tolna megye délkeleti részét az egyházi besorolás miatt Felső-Baranyának hívták. Tehát a mai szekszárdi borvidék Baranyához tartozott. Valamint a szekszárdi borvidék központja akkor Tolna volt, nem Szekszárd. A tolnaiak elégséges termőterület híján mindenfelé termeltek bort. Így a Csatár, Ebes, Grábóc, Hidas, Keszthő, Kis- és Nagybat, Kövesd, Malonta, Mórág, Sióagárd, Szekszárd, Szentmiklós, Szerdahely, Závod és Murga környéki szőlőhegyeken is „tolnai” szőlő termett. Az ilyen, extraneus (idegen határban művelt) szőlők száma jóval meghaladta a 400-at. (Ezeknek a településeknek egy része mára már eltűnt, vagy kissé megváltozott a neve.) Egyes tolnai gazdáknak a Duna túlsópartján is voltak extraneus szőlői.

A tolnai szőlőtermesztés olyan fajsúlyú volt, hogy 1565-ben a Magyar Kamara erre a sok extraneus földre hivatkozva kívánta megemelni Tolna város adóját. Persze ezeken a helyeken nem egyedül birtokoltak szőlőket a tolnaiak. Egy 1565. évi török tizedjegyzékből tudhatjuk, hogy például Csatáron a 77 tolnai gazda mellett még 20 sági, 12 szekszárdi, 10 helyi, 9 kemendi, 5-5 faddi, fehervízi, gerjeni és őcsényi lakosnak is volt ott szőlője.

Egy hektó bor egy lakosra

Pigafetta itáliai tudós és utazó (aki Magellánnal is járta az óceánokat) ezt a vidéket minősítette az általa beutazott hódoltsági területek legszebben megműveltjének. (Nem tudva, hogy ezzel leginkább a tolnai gazdák keze munkáját dicsérette.) Ezeken a birtokrészekeken nagy volt a termés is. Az 1560-as években a Magyar Kamara szerint a tolnaiak hozzávetőlegesen évi 5800 hektolitert szüreteltek. Az 1565-ös török tizedjegyzékből azonban kiderül, hogy ez évben 341 tolnai lakosnak csupán a környékbeli falvakban 6680 hek-

toliter bora termett. Mivel másutt is szépen voltak a tolnai gazdáknak extraneus földjei, biztosra vehető, hogy a végső szám 7000 hektoliter fölött volt. Hogy elképzeljük ezt a mennyiséget, azt jelenti, hogy Tolna minden egyes keresztény lakójára több, mint egy hektoliter juthatott. Ez hatalmas mennyiségnek bizonyult a nagy királyi borvidékekhez képest. Egerben 2500 hektoliter felett voltak az évi átlagok.

Tolna kicsi határában, még Kis-Tolnát is belevéve, csak elenyésző mennyiségű szőlőbirtok volt, a szőlők legtöbbször extraneus

szállításához ezek elengedhetetlenül szükségessé váltak. Viszont 1576-ig volt egy borégető iparos. Később ő is eltűnt.

Távolabbi vidékekre is eljutott

Míg a posztó, kés, sarló, kasza és egyéb dolgok nyugatról, állatok és az élelmiszerek keletről jöttek Tolnára. Helyből egyetlen termény indult a piacok felé: a bor. De ez kocsiszámra, a Duna túloldalára. A tolnai vámok között a borvám jelentős helyet foglal el. Ez 1544/45-ben az összes vámok 38,7%-át, míg 1576-77-ben már a 40,8 %-át teszik ki. Az ezzel foglalkozó kereskedőreteg jelentős volt városunkban. Kalmároknak, kádásoknak hívták a hordós árukkal kereskedőket. 1553-ban összesen 15 ember foglalkozott borkereskedelemmel, 1576-ban már csak 9, 1590-ben pedig 1 fő volt, aki még kitarított borkereskedőként az egyre pusztuló városban. Az egyetlen megmaradt, teljes vámnapló szerint 1576 áprilisa és '77. márciusa között 3257 hordó bort szállítottak át a Dunán. Ez mintegy 6000 hektónak felel meg. Ezt a Duna-Tisza közén vásárolták meg. A borok távolsági kereskedelmében inkább a makói és szegedi kereskedők jártak elől. Ők nem csak Szegedre és környékére, hanem még tovább vitték a jó tolnai bort, akár Szolnokig és Debrecenig is, ahol az 1580-as évekig erős versenytársa volt a hegyaljai boroknak.

Tolnai szüret az 1930–40-es években. (Archív fotó)

földön termett. Az 1565-ös összeírásban nagy meglepetésre egy Gergely nevű papnak volt a legnagyobb termése, 92 hektoliter. De számos gazdát jegyeztek fel 60-80 hektoliteres hozammal.

Szőlők parlagon

A tolnai bortermelés meglehetősen koncentrált, kb. másfél-két tucat gazda tulajdonában volt. Viszont az idők folyamán ezek a termésmennyiségek lassan, de megállíthatatlanul csökkentek, így az ország bortermelésében is egyre kevesebb szerepet játszott a tolnai bor. Ennek oka leginkább az lehetett, hogy az állandó fenyegetés és fosztogatás miatt a tolnai gazdák lassan áttelepültek más vidékekre, és a földeket vagy eladták, vagy parlagon hagyták. A hatalmas mennyiségű szőlő magával hozhatta volna a bortermelést kiszolgáló iparágakat, mint például a kádár és a szekérgyártó. Ilyen iparosokat azonban nem jegyeztek fel Tolnán, pedig a hatalmas mennyiségű bor tárolásához és

szállításához ezek elengedhetetlenül szükségessé váltak. Viszont 1576-ig volt egy borégető iparos. Később ő is eltűnt.

Nomen est omen

Végül még egy kis kortörténeti érdekesség. A tolnai kereskedők már a 16. században létrehozták a maguk érdekképviseleti szervét, a contuberniumot, amelynek élén a praefectus állt. A testület arany- és ezüstvagyonát a „15 éves háború” idején az utolsó praefectus, Kádas György Komáromba menekítette, ahol hűségesen megőrizte. Tehát a kereskedői érdekképviselet vezetője a Kádas nevet viselte, ami arra utalhat, hogy borkereskedéssel foglalkozott.

Link Judit

(Tolna mezőváros monográfiája alapján.)

Mesterkurzus, három hangszeren

Nyári tehetséggondozás a zeneiskolában

A nyár(i szünet) utolsó hetében a tolnai Fusz János Zeneiskola immár kilencedik alkalommal rendezte meg a *Giovani Artisti Mesterkurzust*, közel harminc – a tolnaiak mellett Szekszárdról, Bonyhádról, Pécsről érkezett – ifjú művészpálya és négy, Szegeden oktató művésztanár közreműködésével.

Máténé Hepp Andrea, a zeneiskola vezetője elmondta: idén már háromféle hangszer zenészeit várták a kurzusra. A tizenkét zongorista növendékkel dr. Zsigmondné dr. Pap Éva, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) docense és dr. Zsigmond Zoltán, a SZTE tanszékvezetője foglalkozott. A hét klarinétost Poljak Éva, a SZTE tanára oktatták,

míg a hét fuvolista oktatója Somogyi Júlia, szintén a SZTE tanára volt.

A növendékek a zeneiskolai oktatóik javaslata alapján jelentkezettek a képzésre, a résztvevők között akadtak 9-10 évesek és középiskolások is. Az öt nap során órarendi beosztás alapján, egyénileg napi egy foglalkozáson

vettek részt, de közös zenélésekre is sor került.

A mesterkurzus kiváló lehetőség a tehetséggondozásra. A növendékek a mesterek révén más megközelítésből is megismerhették a darabokat, új technikákat, módszereket tanulhattak és motiváltan ráhangolódhattak az induló tanévre.

A zeneiskola tanárai számára pedig a kurzus továbbképzésnek is felfogható, hiszen a foglalkozásokon hospitálni is lehetett, a tanárokon kívül a növendékek és szülők is részt vehettek az órákon.

A mesterkurzus zárásaként rendezett hangversenyen a növendékek a hét során tanult, illetve tökéletesített darabokat adták elő.

A mesterkurzuson részt vett növendékek és tanárok

(Fotó: Józsa Jácint)

Családok, ahol nem a vérségi kötelék számít

Az ÁGOTA KÖZÖSSÉG programja a tolnai Duna-parton

Tolna vármegyében valamivel több mint háromszáz, vér szerinti családjából kiemelt gyermek él, több mint száz nevelőszülőnél. Ezen családok számára immár harmadszor rendezett színes programot a tolnai Duna-parton a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató Tolna Vármegyei Nevelőszülői Hálózata, augusztus 31-én.

A tolnai családi napra mintegy kétszázötven gyermeket és nevelőszülőket várták. A nap során számos érdekes programot kínáltak a gyerekeknek, mások mellett a megyei rendőrfőkapitányság és a tolnai polgárőrség is.

– Jó embereket keresünk, akik szeretik a gyerekeket – fogalmazott lapunknak Szécsényi Sándor. A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató területi igazgatója ezzel egyrészt arra utalt, hogy sok a tévhit a nevelőszülősséggel kapcsolatban, másrészt, hogy nagyon

fontos lenne bővíteni a nevelőszülői létszámot. Sajnos ugyanis nagyon sok az olyan gyermek, akiket ki kell emelni a vér szerinti családjából. És lehetőleg nem egy intézményben találni nekik új otthonot, hanem egy másik, szerető családban, ahol nem a vérségi kötelék számít.

Szécsényi Sándor arról is beszélt: a nevelőszülő családok jogszabályban meghatározott juttatásokra jogosultak. A gyermekvédelmi szolgáltató ezen kívül nagyon sok segítséget nyújt a szabadidős programok terén (a Tolnán rendezett családi nap is ebbe a sorba tartozik).

Segítenek a gyerekek tehetséggondozásában, tanulmányi előrehaladásában. A családoknak rezsitámogatást nyújtanak, illetve őszi iskolakezdési támogatásban is részesítik őket. Ugyanakkor hozzátette: aki nevelőszülősséget vállal, az biztosan nem pusztán az anyagiakért teszi.

Ezen megállapítás igazságtartalmát bizonyítja a családi nap egyik résztvevője, a fácánkerti Horváth Gyuláné, aki korábban gyermekotthonban dolgozott, jelenleg főállásban nevelőszülő, 6 gyermeket nevel, a legkisebb másfél, a legnagyobb 17 éves.

– Nagyon aranyos és értékes gyermekeink vannak. Biztosan kettő fog törni a szívünk, ha majd egyszer el kell engednünk őket. De addig is kiélvezünk minden pillanatot, amíg velünk lehetnek. Reméljük, hogy jó helyük lesz, és meg fogják állni a helyüket az életben – mondta, miközben a könnyeit törölgette.

Színes programot kínáltak a családi napon a gyerekeknek

(Fotó: Makovics Kornél)

TOLNAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR PROGRAMAJÁNLÓ

SZEPTEMBERI PROGRAMOK:

- **Szeptember 16.** hétfő 19.00 (Tolnai Művelődési Központ/Lovarda): **Made in Hungária (musical)** – a Magyarock Dalszínház előadása. Jegyek kaphatók a jegy.hu felületen.
- **Szeptember 18.** szerda 17.00 (Tolnai Művelődési Központ): **Mire tudom használni a mesterséges intelligenciát? Földi István előadása** a Vándorló Szépkorúak Baráti Köre szervezésében.
- **Szeptember 21.** szombat 17.00 (Tolnai Művelődési Központ): **Színes mancsok és más tappancsok – bábjáték** az Őrjárat Bábszázad előadásában. Jegyek a mesehajo.com oldalon foglalhatók.
- **Szeptember 23.** hétfő 18.00 (Tolnai Művelődési Központ): **Tolnai és Mözsi Arcok (TÉMA).** Beszélgetés Zsolnai Beatrixszal és Rohr Mátéval.
- **Szeptember 27.** péntek (Tolnai Művelődési Központ): A Hagyományok Háza XIV. **Országos Népi Mesterségek Pályázatának alkotásaiból nyíló kiállítás.**
- **Szeptember 28.** szombat 15.00 (Tolnai Művelődési Központ/Lovarda): A **magyar népmese napja: A kényes királylány** – a Pódium Színház előadása. Jegyár 1.000 Ft/fő (1 kísérőnek ingyenes). Jegyvásárlás a helyszínen. A színház után kézműves foglalkozás, kemencés sütés.

OKTÓBERI ELŐZETES:

- **Oktober 4.** péntek 15.00 (Tolnai Művelődési Központ/Lovarda): **Idősek világnapja.** A részvétel regisztrációhoz kötött. Jelentkezni lehet szeptember 27-ig.
- **Oktober 18.** péntek 15.00 (Tolnai Művelődési Központ): **Bűnmegelőzés, kiberbűnözés.** Közbiztonsági előadás a Vándorló Szépkorúak Baráti Köre szervezésében.
- **Oktober 18.** péntek 19.00 (Tolnai Művelődési Központ/Lovarda): **Dumaszínház: „Akasztott ember” – Mogács Dániel** önálló estje. Jegyek a dumaszinhasz.jegy.hu oldalon vásárolhatók.
- **Oktober 19.** szombat (Tolnai Művelődési Központ/Lovarda): **Őszköszöntő.** 18.00: **Krisz Rudi** koncert. 20.00: **Shisha Café** zenekar. Ülőjegy: 4.500 Ft. Állójegy: 3.500 Ft. Ülőjegy csak előzetes helyfoglalással kapható szeptember 23-tól a Tolnai Művelődési Központban.
- **Oktober 23.** szerda 16.00 (Tolnai Művelődési Központ/Lovarda): **Megemlékezés** az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére.
- **Oktober 24.** csütörtök 18.00 (Tolnai Művelődési Központ): **Tolnai és Mözsi Arcok (TÉMA).**
- **Oktober 28-31.** hétfő-csütörtök 8.00-16.00 (Tolnai Művelődési Központ): **MAG-tábor** 7-11 éves gyerekeknek (25.000 Ft/fő).

A kulturális programokkal kapcsolatban a **30/960-8772**-es számon és a **kultura@tolna.hu** e-mail címen, a sport programok kapcsán a **74/540-035**-ös számon lehet érdeklődni.

A MÖZSI MŰVELŐDÉSI HÁZ PROGRAMJA

- **Oktober 15.** kedd 17.00: **Mozaik Alkotó Barátok Társaságának kiállítása**

VÁROSI KÖNYVTÁR PROGRAMJA

Országos Könyvtári Napok 2024.

- **Szeptember 30.** hétfő 17.30: **„Anyák kezei”** – Link Ferencné Kaszás Rózsa gobelinkirálylása.
- **Oktober 2.** szerda 17.30: **Koncz Veronika „Pénelopé hajóra száll”** című könyvének bemutatója.

- **Oktober 3.** csütörtök, 17.30: **TEADÉLUTÁN** – Japán. Halmosi Berta: Bevezetés a japán írás rejtelmeibe.
- **Oktober 5.** szombat 15.00: **Őszi kézműves foglalkozás** a Kis Kézműves Tanoda vezetésével.
- **Oktober 11.** péntek 17.30: **„A szavakon túl” (Dicső Zsolt emlékére) a CSOBOGÓ együttes koncertje.**

A tárlatnyitón részt vett aliscás alkotók (A szerző fotója)

Összművészeti forgatag

Az újjáalakult egyesület kiállítással zárta a nyarat

Az Alisca Art Művészeti Egyesület tagjai a „Nyári zsongás” névre keresztelt tárlaton mutatták meg legújabb alkotásaikat a Tolnai Művelődési Központban.

A társaság korábban még V. Balogh László irányításával többször szervezett kiállítást Tolnában. Az ő elvesztése az egyesület számára is nagy érvágást jelentett. A csoport irányítását nemrég Csöndesné Samu Zsuzsanna vette át, ő és férje, Csöndes Dániel, valamint a művészeti vezető, V. Rotkay Zsuzsanna idén elérkezettnek látták az időt, hogy az egyesület ismét kiállítást rendezzen.

Az esemény 11 alkotó (Nagy Gábor, Keserő Zalán, László Livia, Izsák Gyuláné, Izsák Tünde, Krasznai Dorina, V. Rotkay Zsuzsanna, Szily Mária, Csöndesné Samu Zsuzsanna, Bagoši Marika) munkáit fogta össze, illetve V. Balogh László festményei és faragványai is

gazdagították a tárlatanyagot. A válogatás változatosra sikerült, hiszen a festményektől, pirográfiáktól, rézdomborításoktól kezdve a hímzéseken, horgolásokon és gyöngykepeken át a lakásdekorációkig számos művészeti terület képviseltette magát.

A kiállítást Berta Zoltán alpolgármester nyitotta meg, aki a kézművességben rejlő élmény és az önmegvalósítás jelentőségét emelte ki. Meglátása szerint az aktuális összeállítás egyik legfőbb érdeme a belőle sugárzó harmónia és öröm, amely képes a szemlélődő közönséget is alkotásra sarkallni.

A beszéd után Rotkay Zsuzsanna méltatta és be is mutatta kiállítótársait és munkáikat. A megnyitót versekkel színesítette Keserő Zalán, Csöndes Bernadett és Komáromi János. A zenéről és a jó hangulatról Atkár János zenész gondoskodott.

JJ.

Aki folyamatosan szeretne értesülni programjainkról, iratkozzon fel hírleveli szolgáltatásunkra a **Tolnai Kulturális Központ honlapján** a hírek fül alatt.

Magyarország születésnapját ünnepeltük

Az igazi szabadság a felelős döntés lehetősége

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az ünnepség késő délután folytatódott a Tolnai Nyugdíjas Szabadidő Klub által szervezett arató felvonulással, a kosarakban az új kenyerekkel. A menet a Medinai Tambura Zenekar taktusaira a Penny-parkolóból indult a Szent Imre utcán át a templomba. Ott ökumenikus kenyérszentelés következett, amelynek során Sipos Judith Éva mözs-tolnai református lelkész és Nagy Norbert esperes-plébános megáldották a kenyereket. A lelkész asszony János evangéliumából olvasta az ígét, amelyben Jézus az élet kenyérének nevezte önmagát. Vajon áthatja-e ez az élet a mi mindennapi kenyereinket? – tette fel a kérdést, ami után még beszélt arról, hogy a test és lélek egysége milyen fontos bennünk.

Nagy Norbert egy cserkész tábor emlékére idézte fel, ahol arról beszélgettek a résztvevők, hogy ha kenyerek lennének,

miként jellemezhetnék magukat. Friss, omlós, ropogós kenyerek lennének-e, avagy szikkadt, száraz, keletlen, odaégett, vagy penészes kenyerek? Mert mindez csak rajtuk múlik. És hogy mi fontos még? A közösség, ahol a kenyeret esszük,

Baksainé Kenessey Éva és Berta Zoltán koszorúzott a város nevében

ami nélkül csak táplálkozás, de nem igazi öröm az evés.

A menet a templomból a Szent István térre vonult, ahol Baksainé Kenessey Éva önkormányzati képviselő mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy a magyarság akkor volt és lesz eredményes, ha keresztény és egységes. Szent István az értékek Európáját választotta, ami óta talán nem is volt olyan kor, mint a mai, amelyben a legfontosabb kérdés annak eldöntése lett, hogy ki, mit tart ma értéknek. Mert az igazi szabadság ma nem a korlátok válogatás nélküli ledöntése, a függetlenség nem az erkölcs béklyóinak elhajtása, hanem a felelős döntés lehetősége, a rend és a kaos között.

Az ünnepség ezután koszorúzással, majd az új kenyerek megszegésével és szétosztásával folytatódott, amihez ásványvizet, aratópálinkát és bort kínáltak a szervező nyugdíjasok. ká

Idén is a Tolnai Nyugdíjas Szabadidő Klub szervezte az aratófelvonulást (Fotók: Józsa Jácint)

ÉRDEKES JELENSÉGEK A BÁRKA FESZTIVÁLON

Holt-Dunát lehetett volna rekeszteni a rengeteg halászlével

Idén is sok érdekesség történt a szeptember 6-7-én lezajlott Bárka Fesztiválon. Egyik este még UFO-észlelésre is sor került.

Az UFO-észlelés péntek este, a Takáts Tamás Blues Band koncertjén történt, igaz, csak jelképesen, az „UFO-t lát a jéti” című dal szövegében. A nagy sikerű koncertnek volt még egy különlegessége: egy tolnai zenész, Varga Mihály az egyik számnál spontán beszállt szájharmonikázni Takáts Tamásékhoz, hatalmas szakmai és közönségsikert aratva.

A fesztivál programja azonban már péntek délután elindult a Dunaparton, az Alta Ripa Szabadidőparkban, Kuna Vali és testvérei swing zenéjével. Ezután a Humen Brass Band csinálta – a Brass Vegas után egy héttel – a Bárka fesztivált. Az est folyamán – Herczig Zoltán önkormányzati képviselő által felajánlott – sört csapolt Appelshoffer Ágnes leköszönő és Balogh Zoltán leendő polgármester. Takáts Tamásék után az est hivatalos programját Gebhardt Csaba műsora zárta.

Szombaton délelőtt kezdődött a hagyományos halfőző verseny, rengeteg résztvevővel. Némi túlzással Holt-Dunát lehetett volna rekeszteni a sok halléval. (Sajnos az aszály és a hőség miatt vízből igen kevés volt a holtágban.)

A Dunamenti Polgári Egyesület (DUPI) hat hatalmas bográcsban készítette a halas finomságot. A 31 mintát felvonultató főzőversenyen viszont a Vándorló Szépkorúak vitték a prímet: az 5. számú csapatuk érdemelte ki a vándor főzőkanalat, az 1. számú gárdájuk lett a 2. A 3. hely Fazekas Gábornak jutott a Czikk László, Schvébl János, Koncz Tamás alkotta zsűri ítélete alapján. A különdíjat a Bográcsforgatók kapták.

Balogh Zoltán és Appelshoffer Ágnes sört csapolt

A DUPI hat bográcsban főzött halászlét

A Takáts Tamás Blues Band kicsit tolnaivá is vált

Délután gyerekprogramok, az Alisca Brass Band, a Kerámia Zenekar majd Kovács Aliz és a Walking Mama remek koncertje szerepelt a műsoron. Ezt követte a férfi és női szíveket egyaránt megdobogtató Drumsters dob és tánc show, rendkívül csinos táncos lányokkal, egzotikus táncos fiúkkal és vérpezsdítő ritmusokkal.

A kétnapos fesztivál leglátogatottabb programja a szombat esti sztárfellépő, az Ismerős Arcok zenekar koncertje volt, bizonyítva, hogy állítólag tényleg „egy vérből valók vagyunk”. A fesztivált szabadtéri diszkó zárta.

Drumsters: egzotikus táncosok, vérpezsdítő ritmusok (Fotók: Németh István)

Test és lélek együtt ünnepelhetett

Tolnai búcsú kiállítással, zenével, szentmisével

A búcsú kezdetben a templom ünnepe volt. A ringlispil, a céllövölde a bazársorral csak később jött. Ma ismét az, ami volt, csendes, de méltóságáteljes ünneplés – a templom falai közt.

Augusztus 15., Nagyboldogasszony ünnepe, ami Mária mennybemeneteléről emlékezik meg. Ez a tolnai búcsú napja. Egykor a polgári életben is jeles alkalmként, munkaszüneti napnak számított, ami összehozta a rokonságot. Napokkal előtte takarítottak és meszeltek már, levágták a nagy kakast, a dinnye a kút vödörében hűlt, sült a rétes, kelt a kalács, folyt a bor és a jókedv, ami előtt még – a legszebb ruhájukat felvéve – elmentek a templomba. A tolnai búcsú napja naptári fordulónap is volt, eddigre fejeződött be az aratás és a cséplés, kisült az első lisztből az új kenyér, amely alkalmat a táncos arató felvonulás és az esti bál zárt.

Ezt a letűnőben lévő hagyományt igyekezett életre kelteni a

Keresztény Értelmiségiek Szövetségének helyi csoportja, amikor jó pár évvel ezelőtt, a már újra csak a templomban létező ünnepet kivitte annak falain túlra. A rendezvényt, ha az

amelynek során a pályatárs, Bacsné Székely Sára nyitotta meg Juhász Ildikó, Angyalszárnyak című grafikai tárlatát. A képek letisztult formája, nyugalmat sugárzó mondanivaló-

az igazság sémita naturalizmusáig sem jutva el – egy magyar Máriát, a kis Jézussal tárt elének. A tárlatbemutatót Tóth István gitárjátéka és éneke kísérte.

Ezután a Faddi Boróka Ének és Néptáncegyüttes műsora következett, akik Ágoston Mária karnagy vezetésével kötöttek dalszöveget a hallgatóságának.

Ezután kezdődött az ünnepi szentmise, amit Mihovics Szabaszián újmisési mohácsi káplán tartott, koncelebrálva Nagy Norbert tolnai esperes-plébánossal és a környék papságával. Beszédében Mária Istenre hagyatkozó bizalmát emelte ki, amivel olyan dolgokra is igent tudott mondani, amiket csak később értett meg igazán. A mai ember ezzel szemben biztosra megy, hideg fejjel számol, méricskél és kivár, lemaradva az élet azon lehetőségeiről, amit csak az Istenben bízók tudnak kihasználni.

Az ünnepséget közös falatozás és kötetlen csevej követte, a templom mögötti iskolában. **KA**

(Balról) Nagy Norbert, Mihovics Szabaszián, Farkas József és Rózsa László a szentmisén (Fotó: Wessely Gábor)

ünnep hétköznapra esik, nem a napján, hanem a legközelebbi szombaton tartják. Ez így volt most is.

Az idei eseménysor egy kiállítás-megnyitóval kezdődött,

jukkal távol álltak a kor mindent kipróbáló kapkodásától. Többen hosszasan álltak a tárlat Madonna képe előtt, amelyen, szakítva a valóságtól távol álló németalföldi látásmóddal – de

MEGHÍVÓ Az ég tartja a Hazát

A KÉSZ tolnai csoportja meghívására ZSUFFA TÜNDE író tart előadást „Az ég tartja a Hazát” címmel, életről, halálról, hitről, küzdelmekről és bukásról.

Helyszín: Tolnai templom
Időpont: Október 12., szombat, 16.30 óra, az esti szentmise előtt
Mindenkit szeretettel várnak.

Kiváló előadás, nem egészen kiváló hangszere

Művésztanárok koncertje a templomban

Francsics Ildikó és Lozsányi Tamás, a koncertre készülve (A szerző fotója)

Lozsányi Tamás és Francsics Ildikó adott koncertet a tolnai templomban. Produkciójuk mintegy kétszáz érdeklődőt vonzott.

Orgonakoncertet adott augusztus 30-án a tolnai templomban Lozsányi Tamás. Közreműködött Francsics Ildikó szoprán énekes. Mindketten művész-tanárok. Ildikó a báta-széki, Tamás a szekszárdi zeneiskolában dolgozik. Évente 4-5 fellépésre vállalkoznak; nem mindig együtt.

Lozsányi Tamás országos hírű előadó, helyben viszont Francsics Ildikó az ismertebb, hiszen tíz éven át, 2003-ig a tolnai Fusz János Zeneiskolában tanított.

Mostani műsorukon Bach, Liszt, Ropartz és Reger művek szerepeltek. Nagy sikert arattak a nívós produkcióval.

A nívóért meg kellett küzdeni, ugyanis a templom orgonája nincs a legjobb állapotban. Szükség volt némi, menet közbeni műszaki segítségre, a megfelelő hangképzéshez. Ebben az orgonista lánya, Lozsányi Julianna segédkezett. A mintegy kétszáz főnyi közönség ebből semmit nem vett észre. Nagy örömmel hallgatta, és sok tapssal jutalmazta az előadókat. **-WY-**

Autóbalesetben elhunyt a kántor

ÁGOSTON IMRE, a volt tolnai kántor 73 éve dacára nem volt beteges ember. Váratlanul hunyt el, augusztus 30-án, autóbalesetben, Szedresről Tolna felé tartva, a 6-os főút vörös keresztként ismert csomópontjánál.

1995-ben költözött Erdélyből Magyarországra a családjával. Két évet Pincéhelyen dolgozott,

azt követően látta el Tolnán – és a környékbeli templomokban, temetőken – a szolgálatot a szertartásokon. Nyugdíjba 65 évesen vonult, de továbbra is közreműködött, helyettesített a miséken, temetéseken. Most is egy ilyen szolgálatot látott el Szedresen, a nagydorogi plébános, Horváth Sándor mellett. Onnan hazafelé tartva érte a szerencsétlenség.

–Wy– A szerző fotója

Harangszó

Keresztény gyökerek – egy kicsit másképp

Az alábbi gondolatsort egy kics csoportos baráti beszélgetés előzte meg, arról vallva, hogy vajon az itt megszólalók családjai milyen szellemi-lelki terheket hordoznak, vagy hordoztak a múltban. Hozzáteve, hogy mindegyikük vallásos, hitét gyakorló családból való.

– Apám hat testvéréből egy pap lett – kezdte az egyik –, az ő dolga volt, hogy a másik ötöt, akik folyamatos haragban és gyűlölködésben éltek, összebékítse, vitáikat elsimítsa.

– Nekem egy nagynénémet adtak örökbe a nagyszüleim egy gyermektelen, rokon családnak, méghozzá úgy, hogy az érintett élete végéig se elfeledni, se megbocsátani nem tudta azt.

– Nevelőapámmal mára jól megvagyunk, de gyerekkoromban úgy megvert egyszer, hogy eltört a karom – jött a következő, ami után egy szintén középkorú asszony mondta el, hogy ő, a részeges apja által átélt borzalmak hatására határozta el, hogy nem vesz a szájába alkoholos italt. Azóta is tartja.

De a legmegrázóbb történet annak a családi tragédiának a felidézése volt, amelynek során egy család teljes motyójával már a rijekai kikötőben várta a hajót, hogy Amerikába kivándoroljon, amikor is a hajóorvos (vagy ki) egy tüdőbajosságnak látszó nagyfiút nem engedett fel a hajóra. Apja a másik fiúval már fent volt, anyja a kisebbekkel, kint. Mi legyen? Akkor hát maradunk mind – döntene minden egészséges lelkű család. De nem, mert az apukával – akit Ferencnek hívtak – és a nagyfiúval elindult a hajó. Ebbe a családba azóta tilos Ferenc nevet keresztelni... Még egyszer mondom, mindnyájan hívők.

Keresztény gyökerek? Jozsip Viszárjonovics Dzsugasvili (Sztálin) édesanyja mélyen vallásos volt. Leghőbb vágya az volt, hogy a fia pap legyen, aki el is végzett pár évet a tbilisi ortodox papi szemináriumában. Rudolf Höss, az auschwitz koncentrációs tábor megálmodója és parancsnoka szintén papnak készült, apja misszionáriusnak szánta. A nagy Mária kegyhelyen, Lourdesben is jártak együtt.

Dr. Olti Vilmos neve a magyar történelem lemoshatatlan szegényfoltja. Az egyik legkegyetlenebb vérbírája volt az '56-os pereknek. Ártatlan arcú fiúk és lányok – akik a felmentésükre számítottak – kapták fel a fejüket döbbsen, amikor elhangzott: kötél. Ő a szegedi piaristákhoz járt, ahol lelkes tagja volt a Hitterjesztők Egyesületének.

Istennek nincsenek unokái, csak gyermekei – fogalmazódik ezután meg bennem –, aki téged, és nem a múltadat akarja magához ölelni. Vagyis nincs üdvösség alanyi jogon, az igent mindenkinek magának – nekem és neked is – szemeélyesen kell kimondani.

ká

ANHUR TEMETKEZÉS

„Az élethez úgy kapcsolódik a halál, mint fényhez az árnyék.”

**Allandó készenlet 0-24 óráig:
06-30/936-32-55**

Szakámos Mihály ügyintéző
Telefon: 74/457-016, 06 30-978-78-74

Iroda, bemutatóterem: Tolna, Hajós u. 5.
Telefon: 74/670-827

www.anhurtemetkezes.hu

BOGDÁN CSABA
e-on által akkreditált
VILLANSZERELŐ MESTER

ÉRINTÉSVÉDELMI ÉS SZABVÁNYOSSÁGI,
VILLÁMVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLAT,
ERŐSÁRAMÚ BERENDEZÉSEK FELÜLVIZSGÁLÓJA

Új és már meglévő mérőhelyek javítása, korszerűsítése,
teljesítménybővítés, vezérelt, H-tarifa,
EA töltő mérés előkészítése,
gázkazán elektromos bekötése, bojlerjavítás.

06 30/261 88 39
bogdancsaba74@freemail.hu
7130 Tolna, Újréti sor 10.

TÁP-TAKARMÁNY BOLT

- PURINA TAKARMÁNYOK TELJES VÁLASZTÉKA
- SZEMES TERMÉNYEK KEDVEZŐ ÁRON!
- TAKARMÁNYOK HÁZHoz SZÁLLÍTÁSA
- KUTYA-MACSKA TÁPOK ÉS HALCSALIK forgalmazása

ELŐNEVELT CSIBE ÍRATHATÓ!

RÁNTANI VALÓ CSIRKE, TYÚK, KAKAS RENDELHETŐ!

FELKL MÁRTON Tolna, Kodály u.18.
Tel.: 74/441-468, 06/30-3700-427
Nyitva tartás hétfőtől-péntekig:
délelőtt: 7-10 óráig, délután: 15-17.30-ig,
szombat délelőtt: 7-10 óráig

A HÓNAP KÖNYVE

Egy jelentéktelen nő

Valójában ebben a szakkönyvben egy különleges nőről olvashatunk, aki fiatal korában elveszítette az egyik lábát, és élete végéig múltábal élt. Mégis ő volt a Franciaországban állomásozó brit hírszerzés egyik vezetője.

Virginia Hall az Amerikai Egyesült Államokban, Baltimore-ban született, itt is töltötte gyermekkorát egy jómódú család gyermekeként. Már fiatalon is nyughatatlan és öntudatos volt, legkevésbé sem fájt arra a foga, hogy jól-

nevelt békés feleségként, az otthonában élje le unalmas életét. Kalandra vágyott, így került Európába tanulni, majd diplomáciai szolgálatot szeretett volna vállalni. Ám ez a szabadság és a demokrácia országában, az USA-ban is csak a férfiak kiváltsága volt akkoriban. Mindenhonnan elutasították. Még jobban nehezítette a helyzetet, amikor egy vadászbaleset következtében egyik lábát elveszítette, és múltábal kellett tovább élnie. Viszont nem adta fel álmait. Végül a brit kémszervezet, a Különleges

Műveletek Parancsnokságának ügynöke lett, számtalan visszautasítás és megaláztatás után. Az Egyesült Államok „újságírójaként” Franciaországban dolgozott, irányította az ellenállás munkáját. Hálózatokat szervezett, akcióterveket dolgozott ki, partizánakciókat felügyelt. Hidakat, alagutakat robbantott fel, csalt, seftelt és a gyilkolásra is jogosultságot kapott. Múltába ellenére gyakorlatosan jutott el Franciaországból Spanyolországba, pedig borzalmas kínok gyötörték. Ehhez járult felettesei közönye és bizalmatlansága, ami gyakran nem csak lehetetlen, de veszélyes helyzetekbe is sodorta.

Ez a könyv egy ambiciózus nőről szól, aki mindent megtett annak érdekében, hogy érvényesülhessen egy férfiak uralta világban. Soha nem törekedett dicsőségre és hírnévre, és sajnos nem is igazán részesült belőle. Az iratokat, jelentéseket, amik tetteit igazolták, a brit és az amerikai hírszerzés elrejtette, megsemmisítette, vagy jelentéktelennek tüntette fel.

Virginia túlélte a II. világháborút, 1982-ben, 76 évesen hunyt el, de tetteiről nem volt hajlandó írni. Ezt tette meg nagy hódolója, Sonia Purnell, aki megírta ezt a könyvet. Mára már az USA egyre jobban kezdi elismerni zseniális kémnőjét. Ezt a brit hírszerzés sajnos még mindig nem lépte meg. De Franciaországban, ahol tevékenykedett, Virginia Hall a mai napig legenda.

Sonia Purnell *Egy jelentéktelen nő* című könyve a Tolnai Városi Könyvtárból kikölcsönözhető.

Link Judit

TOLNAI
KORNYIKA

Orális

Orális. Kinek, mi jut eszébe erről a szóról? Nekem természetesen a legújabb fogászati technológia, az orális szkanner, a szájszkanner. Egyik rokonom Pesten találkozott vele. Nem úgy, hogy szembe jött az utcán – a szkanner –, hanem úgy, hogy beült egy fogorvosi székbe – ő –, és kezdődött a vizsgálat. Már nem kell gipszes gyurmába harapdálni a mintavételhez. A kézi készülék letapogatja a fogsort, és a monitoron pillanatokon belül megjelenik a végeredmény. Mozgatható, forgatható, több irányból nézegethető a kép. Alighanem a gyógyászat más területein is ez a jövő. Nem fájdalmas vizsgálatok árán születik a diagnózis, hanem átvilágítással. Szemlélet és módszerváltás. Mint a titkosszolgálati munkában, ahol a kihallgatást felváltotta a lehallgatás. Wessely

A kánikula a véradókat is visszafogta

Az Országos Vérellátó Szolgálat csapata augusztus 22-én várta az önkénteseket a Tolnai Művelődési Központban. A nyárvégi eseményen 67 segíteni szándékozó jelent meg a helyszínen, akik közül 60 főnek tette lehetővé az egészségügyi állapota, hogy vérét adja a „nemes ügyért”. Az augusztusi látogatottság így körülbelül csak a 70%-át érte el a Tolnán megszokott átlagnak. A szervezet szakdolgozói szerint ez a visszaesés egyrészt a hőségnek volt tulajdonítható, másrészt sokan még a nyaralásukat töltötték ezidőtájt. A következő alkalmon – amely novemberben esedékes – valószínűleg ismét nagyobb érdeklődésre lehet majd számítani. Kép és szöveg: Józsa Jácint

VASUDVAR Bajai és Fia Kft.

- Finom- és durvalemezek
- Zártszelvények
- Köracélok
- Idomacélok
- Csövek
- Betonacélok, hálók, kerítésanyagok

Széles méret- és minőségválaszték

7130 Tolna, Bajcsy-Zs. u. 72.

Tel/fax: 74/443-215, 443-553, 540-746 • E-mail: info@bajaiesfia.hu
Nyitva tartás: Hétfőtől csütörtökig 7-16, pénteken 7-12

Juliska néni 90 éves lett

Izsák Károlynét (szül.: Szabó Julianna), a Mözsi Nyugdíjas Klub „Juliska nénijét” köszöntötte 90. születésnapján Berta Zoltán alpolgármester.

*

Az ünnepelt Felvidéken, a Nyitra megyei Negyeden született. A család az 1947-es felvidéki kitelepítéskor került Mözsre. Juliska néni a 7-8. osztályt már Magyarországon végezte. Dolgozott a Patexben, Szekszárdon a sajtérlelőben majd a Mözsi TSZ-ben, innen ment nyugdíjba 1989-ben. A munkahely mellett otthon, fűtött fóliában termeltek és művelték a háztáji földeket is.

1953-ban házasodott, férjével 55 évig élt boldog házasságban, melyből két fiuk született. A jeles születésnapot együtt ünnepelte

a család, fiai és menyei mellett köszöntötte három unokája és két dédunokája is.

Juliska néni nyugdíjasként mozgalmas civil életét él. Hosszú évekig a Mözsi Nyugdíjas Klub tagjaként „magát alakította” a farsangi színelőadások „Juliska és Mariska” című műsorszámában, melynek szövegét is maga írta. A humoros, a helyi valóságot kifigurázó műsorszám hosszú évekig a mözsi farsanokok egyik fő attrakciója volt.

Ma is aktív, tagja a Vándorló Szépkorúak Baráti Körének és barátokra lelt a tolnai Idősek Napközi Otthonában is. Az olvasás mellett verseket ír és ad elő, de kiveszi a részét az otthoni munkából is, miközben átadja a családtagoknak több évtizedes gazdálkodói tapasztalatát.

Csepregi Éva dedikált kalapot küldött

Idén is lesz játékonysági árverés

Idén immár ötödik éve rendeznek játékonysági online árverést Tolnán, a Tedd szebbé a karácsonyt! program keretében, a Tolnai Családsegítő Központ (CSSK) szervezésében.

Az akció során vállalkozások, magánszemélyek által felajánlott értékekre lehet licitálni az interneten. Az így összegyűlt pénzből hátrányos helyzetű gyereket, családokat, időseket fognak megajándékozni karácsony előtt.

Az évek során egyre több felajánlás érkezett a felhívásra és egyre nagyobb összeg folyt be a licitálás során. Mint azt Székelyi Anikó, a CSSK vezetője elmond-

ta, nagyon hálásak azoknak a felajánlóknak, akik immár ötödik éve támogatják a kezdeményezést. De lesznek új felajánlók idén is, köztük számos híresség jelezte előzetesen, hogy csatlakozik a felhíváshoz. Csepregi Éva például már küldött is egy dedikált kalapot, rajta kívül Bereczki Zoltán, Köllő Babet, Fejős Éva, Bőjte Csaba, Vámosi Robi vagy Kiszél Tünde sem zárkózott el az akció támogatása előtt.

A felajánlásokat – amelyek lehetnek kézműves termékek, ajándéktárgyak, tartós élelmiszerek, szolgáltatások, képzőművészeti alkotások, könyvek, borok, stb. – szeptember végéig várják a Tolnai Családsegítő Központban.

Idősek világnapja

2024. OKTÓBER 4. PÉNTEK 15.00
TOLNAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (LOVARDA)

PROGRAM:

- ÜNNEPI KÖSZÖNTŐT MOND
BALOGH ZOLTÁN POLGÁRMESTER
- **ELTÖRÖTT A HEGEDŰM...**
NÓTA ÉS OPERETT PARÁDÉ
NAGY IBOLYA DÉRYNÉ DIJAS ÉNEKESNŐ
ÉS MÉSZÁROS JÁNOS ELEK
SIMÁNDY JÓZSEF ÉS SZÉNES ANDOR DIJAS ÉNEKES ELŐADÁSÁBAN

A BELÉPÉS DÍJTALAN.
A részvétel regisztrációhoz kötött.
Jelentkezni lehet szeptember 27-ig a 06/30/960-8772 számon
vagy a kultura@tolna.hu email címen.

A Családsegítő Központ hírei

• A mözsi Idősek Klubja továbbra is várja magányos, idős emberek jelentkezését. A klub helyben étkezést, hetente orvosi ellátást és különböző szabadidős programokat biztosít. Felvilágosítás és jelentkezés: Bucher Andrea, Idősek Klubja Tolna, Árpád u. 4. Telefon: 74/443-923

• Szeptembertől nem tudunk ruhaadó-mányt fogadni. Megértésüket köszönjük!

• Hátizsáknyi szeretet programunk keretében 18 gyermek tanévkezdését tudtuk segíteni, a lakosság által felajánlott tanszerek, iskolatáskák révén.

f A Családsegítő Központ aktuális híreiről a Családsegítő Központ Tolna facebook oldalon folyamatosan tájékozódhat.

Öbéli játékok, mondókák, énekek

Zenei alapú babafoglalkozások

A komplex fejlesztés a cél. És ebben sokat segít a bábozás, a zene. S persze az is fontos, hogy legyen valaki, aki mindezt szívvel-lélekkel, nagy szakértelemmel végzi. Lajtai Lilla babafoglalkozásokat tart.

Egyfajta óvodai előkészítőnek, közösségbe szoktatásnak is tekinthető a Csacska-Macska Babafoglalkozás, amit Lajtai Lilla tart Tolnán, a művelődési házban. A tanítónő a kisfia születése után gondolt arra, hogy jó volna ilyen programot szervezni. Az ötletet tett követte. Ennek már hét éve.

Kedvelt hangszerét az ukulelét és macskás bábait is magával viszi a képességfejlesztő összejövetelekre.

– Miben más ez, miben ad többet, mint egy bölcsőde?

– Nem helyettesíti, csak kiegészíti a bölcsődei foglalkozásokat – hangsúlyozza Lajtai Lilla. – Jelenleg egy bölcsődébe és egy külső helyszínre, a tolnai művelődési házba járok. Korábban három bölcsődében is vállaltam ilyen munkát (Szekszárdon, Tolnán és Faddon), de elkezdtem tanítani a szekszárdi gya-

korló iskolában, s most már az időbeosztásom más. A Csacska-Macska Babafoglalkozások zenei alapúak. Specialitásuk, hogy itt a szülők is jelen vannak a három év alatti kicsikkel. Öbéli játékok, mondókák, énekek szerepelnek a kínálatban. A komplex fejlesztés a cél.

A bábozás is segíti a kicsik fejlesztését (A szerző felvétele)

– Mi késztet egy pedagógust arra, hogy a kötelező iskolai elfoglaltságain túl még ilyesmit is csináljon?

– Amikor a kisfiam másfél éves lett, szétnéztem Tolnán, hogy hova mehetnénk együtt játszani, mozogni, kikapcsolód-

ni. Nem találtam ilyen lehetőséget, ez motivált arra, hogy én hozzak létre valamit. Ennek már hét éve.

– Mekkora az érdeklődés?

– Változó. Volt, amikor 20-30 gyereket is hoztak a szülők. Most 10-15 körüli az átlagos létszám.

– Bábozik is?

ami praktikus, jól használható a gyerekek dalok kíséretéhez.

– Mit veszít, aki nem jár ilyen foglalkozásra a gyerekeivel? Illetve mit nyer, aki jár?

– Ahogy tapasztalom, a szülő-gyerek kapcsolat erősödik egy idegen, nem otthoni közegben. Manapság ritka dolog, hogy az anyuka egy órát a kicsivel töltsön velem, rá figyel. A zenei nevelés, a ritmikai készség fejlesztése is olyan szinten valósul meg, ami a hétköznapi életben elképzelhetetlen. A közösségbe szoktatást, az óvodára való előkészítést is szolgálják az ilyen foglalkozások. És még valami: a program végén, amikor kiteszem a mozgásfejlesztő eszközöket, és szabadon játszhatnak mindenki, az anyukák tudnak beszélgetni egymással a kisgyerekes problémákról.

– Nem tudna csak ezzel foglalkozni? Megélhetne belőle?

– Sok helyre hívnak, és össze is jönne a megélhetés, ám a covid alatt beláttam, hogy jó, ha van az embernek egy fix állása. Ha valami miatt szüneteltetni kell a foglalkozásokat, akkor miből élek? Ez a szívem csücske, számomra ez nem is munka, de kockázatos lenne minden mást feladni érte.

Wessely

**FELHÍVÁS
INGYENES
PADLÁSSZIGETELÉSI
PROGRAMRA**

**25–30 százalékos
fűtési/hűtési
költségmegtakarítás,
ingyenesen!**

TOLNAI CSALÁDI HÁZ TULAJDONOSOK, VÁLLALKOZÁSOK!

A pályázati feltételeknek megfelelő ingatlantulajdonosok épületeinek padlásán a kivitelező 25 centiméteres vastagságban készíti el a hőszigetelést, ingyenesen. (A hőszigetelés értéke hozzávetőleg 500 ezer forint + munkadíj). A kivitelezést az önkormányzattal együttműködve az SZ+C Stúdió Kft. végzi.

Ezt a lehetőséget a 2021-től érvényben lévő Energia Kötelezettségi Rendszer biztosítja. Azok jelentkezését várják, akik magastető, saját tulajdonú ingatlannal rendelkeznek és a padlásfödémén még nincsen hőszigetelés. A jelentkezési lap letölthető Tolna Város honlapjáról (www.tolna.hu). A kitöltött jelentkezési lapokat a Tolnai Művelődési Központban kell leadni. A pályázati feltételeknek megfelelő jelentkezők ugyancsak a Tolnai Művelődési Központban írhatják alá az ingyenes padlásfödém szigetelés elkészítését biztosító dokumentumokat.

A dokumentumok aláírását követően az SZ+C Stúdió Kft. képviselője felveszi a kapcsolatot a tulajdonossal a projekt megvalósítás részleteinek egyeztetése céljából.

Az alkalmas jelentkezők feladata:

- a padlástér teljes kiürítése, valamint
- az előre egyeztetett két alkalommal, a műszaki felmérés, majd a kivitelezés időpontjában a helyszín biztosítása.

A padlásszigetelés mellé a résztvevőknek még egy bruttó 30.000 Ft értékű építőanyag vásárlási utalványt is ad az SZ+C Stúdió Kft., a teljesítést követően.

A jelentkezők létszáma nem korlátozott, de a programba való jelentkezés legkésőbbi időpontja: 2024. szeptember 30.

Jávorka Dénes (jobbról) és Bálint László a mintavételi fúróval egy műzsi búzatarlón
(A szerző fotója)

A talajszkenner Mözsön dolgozott

Digitalizáció az agráriumban: termőföldfoltok feltérképezése

Bizonyos területnagyság fölött már Magyarországon is kötelező, hogy a gazdálkodók öt évnél nem régebbi talajmintavételi eredményekkel rendelkezzenek. Ehhez terepjárához köthető talajszkenner és mintavételi fúrót használnak a szakemberek. Nemrég Mözsön is végeztek ilyen munkát.

A számítástechnika már a szántóföldeken is ott van, a digitalizáció az agráriumban is megjelent. Talajszkenner járt a műzsi határban. A terepjáró mögé köthető eszköz egy búzatarlón dolgozott. Kétféle mélységben készíthető vele a talaj minőségét szemléltető térinformatikai adatbázis – vagyis: digitális talajtérkép –: nagyjából 30 és nagyjából 130 centire a felszíntől. Fiatal mérnökök végezték a munkát: Jávorka Dénes precíziós szakmai vezető és Bálint László terepi technikus. Cégük az egész országban tevékenykedik. Meghatározott helyeken talajmintát is vesznek. Ekkor nem a szkennert, hanem egy speciális fúrót a terepjárához kapcsolt eszköz. Hogy miért van erre szükség, azt így összegzik:

– Minden termelőnek fontos tudnia, hogy milyen összeté-

teltű talajon gazdálkodik. Egyébként jogszabály is előírja, hogy bizonyos területnagyság fölött, rendelkezniük kell öt évnél nem régebbi talajmintavételi eredményekkel. S annak alapján készíthető el a tápanyagtápanyagterv. Óriási különbség lehet talaj és talaj között, akár pár kilométeren belül is. Ha látjuk a mintavételi eredményeket, meghatározható például a műtrágya vagy a vetőmagkijuttatás mennyisége. Mert ez a modern mezőgazdaságban nem úgy néz ki, hogy az egész táblára egyformán adagolják.

Az internetnek köszönhetően a feldolgozás is gyorsan megy. A szkennelés eredmények ismeretében jelölik ki a fúrási pontokat. Ezt így vázolják a szakemberek:

– Ha végeztünk a szkenneléssel, feltöltjük az adatokat a netre, és a vállalati rendszerünk abból készít egy színes térképet az adott tábláról. Ekkor elhatárolhatók a zónák – a különböző minőségű talajfoltok –, s meghatározhatók a talajmintavételi pontok. A talajminta laboratóriumi elemzése után jut a gazdálkodó a szükséges információkhoz. Nem könnyű – főleg az idősebbeknek –, de érdemes elmozdulni a helyspecifikus

mezőgazdasági művelés irányába. Magyarországon még viszonylag új ez a dolog – a digitalizáció az agráriumban –, viszont az az angol cég, amelyik nekünk a szakmai háttérrel adja, már harminc éve ezzel foglalkozik.

A Műzsi Mezőgazdasági Szövetkezet fokozatosan kezdte igénybe venni ezt a szolgáltatást. Scheidler János termelésvezető tájékoztatása szerint 3-4 éve figyeltek fel erre a lehetőségre, s ma már a területeik 60-70 százalékán alkalmazzák a módszert. Vagyis azt, hogy a digitális talajtérképen jelölt referenzpontonak megfelelően juttatják ki a területre a vetőmagot, a műtrágyát és a növényvédőszer. Az eredmény egyértelműen kedvező. Wessely

FELHÍVÁS

Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzatának Képviselő-testülete

„Tolna Város Németiségéért Díj” kitüntetés adományoz a Tolna-műzsi német közösségért tevékenykedők munkájának elismerésére.
A kitüntetés az alábbi 3 kategóriában adományozható:

- Civil szervezet vagy magánszemély
- Pedagógus
- Diák

A kitüntetés adományozására javaslatot tehet egyesület, kultúrcsoport, intézmény, intézményvezető, civil szervezet vagy magánszemély.

A javaslatokat indoklással **2024. október 14.** napjáig kérjük megküldeni Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzata részére e-mailben: nemet-onktozna@gmail.com, postán 7130 Tolna, Hősök tere 1., illetve személyesen a városházán (dr. Mátyás Adrienn).

OTTHONI MUNKAVÉGZÉS!

Csomagolások, címkézések, egyéb elérhetőségei

ÉRDEKLÖDNI:

informacio.iwk.hu

Ügyfélszolgálat:

06 20/910-4517

ZSEBI TÁP- ÉS TAKARMÁNYBOLT

Tolna, Hajós u. 8. (a Temető mellett)

Széles választékkal várjuk vásárlóinkat!

- gabonafélék
- tápok, takarmánykiegészítők
- kutya-macska eledel
- DOVIT termékek, halcsali, haleledel
- madáreleség
- PB-gáz csere
- rágcsálóirtók
- virágföld
- műanyag áruk
- kerti szerszámok

Nyitva:
H-P: 8⁰⁰-12⁰⁰, 13⁰⁰-16⁰⁰
Szombat: 7⁰⁰-12⁰⁰

Telefon: 06-20/343-1261 • 06-20/235-3662

**Konyhakész tyúk, rántani való csirke, kakas és hizott kacsá rendelhető!
Letölt tyúk és előnevelt, rántani való csibe szállítás minden hónapban!**

Szabó Gábor (balról), Heitzmann János, Ferencz Tibor és Pörzse Balázs Schalli Ádámtól vették át a díjat

A 2. helyezett páros:
Hámori Róbert (balról) és Kovács István (Beküldött fotók)

A Heitzmann-Szabó páros nyerte a Nyári Kupát

TENISZ Nyári Kupa néven páros tenisz-tornát rendezett a Vitál Sport és Szabadidő Egyesület, augusztus 31-én. A verseny különlegessége volt, hogy ezúttal sorsolták a párokat.

Tizenkét páros indult a megmérettetésen – tájékoztatott Schalli Ádám, az egyesület tenisz szakosztályának vezetője. Ezúttal nem összeszokott duók indultak: a 12 kiemelt versenyző mellé a kezdők közül sorsoltak párt, így az esélyek jobban kiegyenlítődhettek.

Három négyes csoportban körmérkőzés zajlott, majd a három csoportgyőztes játszott egymás ellen. Az első helyet a Heitzmann János-Szabó Gábor duó szerezte meg, második lett a Kovács István-Hámori Róbert duó, míg a képzeletbeli dobogó harmadik fokára a Ferencz Tibor-Pörzse Balázs kettős állhatott fel. A jó hangulatú tornát – Pásztor István felajánlása-ként – kemencés csülök estebéd zárta.

Schalli Ádám elmondta, hogy zajlik a városi egyéni teniszbajnokság is, feltehetően a forróság miatt azonban az idei nyáron kevesebb mérkőzést játszottak a résztvevők. A lemaradást szeptember végéig, vagy esetleg a szezon meghosszabbításával igyekeznek behozni. Mivel a jelek szerint a páros játék egyre népszerűbb, elképzelhető, hogy jövőre párosban is indítanak bajnokságot.

HELLO ŐSZ

KRISZ RUDI KONCERT

2024.10.19. SZOMBAT 18.00

TOLNA, LOVARDA

20.00 ÓRÁTÓL ZENÉL

A SHISHA CAFÉ

ÜLŐJEGY: 4.500 FT. ÁLLÓJEGY: 3.500 FT.
ÜLŐJEGY CSAK ELŐZETES HELYFOGLALÁSSAL KAPHATÓ
SZEPTEMBER 23-TÓL A TOLNAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN.

ITALOKRÓL A KOKTÉLPATIKA GONDOSKODIK

ITÁLIAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

BŐVEBB INFORMÁCIÓ: 30 960 8772

Ügyességi verseny és díjugratás a mözsi pályán

LOVASSPORT Szabadidő lovasversenyt – ami egyben a Tolna vármegyei bajnokság VII. fordulója volt – rendezett augusztus 31-én a Tolna-Mözsi Lovas Egyesület.

A mözsi pályán ezúttal nem fogathajtó versenyt rendeztek, hanem 15 kategóriában, ügyességi versenyszámokban és díjugratásban mérte össze tudását az igen népes mezőny. A Tolna vármegyeieken kívül más megyékből is érkeztek lovasok.

A Tolnai-Mözsi LSE versenyzői három érmes helyezést értek el. Az ügyességi kezdő, 12 év feletti kategóriában Kajsza Lujza 1. lett.

Ugyancsak 1. helyezést ért el Lückl Gréta a díjugratás, 60-70 cm versenyszámban. Ugyanő a Show+díjugratás csapatversenyben egy nagydorogi lovasal párban ezüstérmet szerzett.

A legfiatalabbak számára is rendeztek versenyt Mözson

Fotó: Domokos Gábor

Sikerek a homokon

STRANDRÖPLABDA Idén is sikeres volt a Vitál Sport és Szabadidő Egyesület strandröplabda szezonja.

Utánpótlás vonalon több fronton sikerült javulni a tavalyi teljesítményhez képest. Többen tudták összegyűjteni az országos döntőbe jutáshoz szükséges pontokat, így nyáron nagyobb esély kínálkozott bejutni egy-egy korosztály fináléjába. U14-ben csak egy osztály volt, az U16 és U22 közötti korcsoportokban pedig első-, illetve másodosztályban lehetett indulni.

A legfiatalabb döntős Tóth Ákos volt, aki székesfehérvári párjával az U14-es döntőben 9. helyen végzett.

Az U16-os korosztályban a II. osztályban indult a Péter-Tóth lány páros, akik a dobogó legalsó fokára tudtak felállni. A Csóti-Pusztai lány páros kilencedik, a Lajtai-Vörös-Vass fiú páros negyedik helyen végzett.

A legtöbb játékost felvonultató korosztály az U18-as volt. A fiúknál az I. osztályban, a tavaly U16-ban 2. helyen végző Tóth-Péter duó a 7., a Csóti-Tóth páros a II. osztályban az 5. helyen zárt. A lányoknál a II. osztályban indult Sági-Tóth páros 5., míg a Bali-Schneider kettős 9. lett.

U20-ban és U22-ben csak férfi párosok indultak, csak az I. osztályban. Előbbiben a Tóth-Varga duó a 9., utóbbiban a Manfrédi-Vajda páros a 13. helyen fejezte be a döntőt.

Idén a Vitál is szervezett a Magyar Röplabda Szövetség versenyrendszerében eseményt, illetve a saját, amatőr versenyét is új szintre emelte. A már-már hagyományossá vált egyesületi családi nappal pedig lezárult a szezon.

Ősztől újra a teremröplabdáé a főszerep. Három lány és egy fiú csapattal indul neki a Vitál az U15-ös, U17-es és U20-as korosztályos bajnokságnak. Az U20-as fiúk sorsolása a III. osztályban már megtörtént. Az első fordulót szeptember 21-én, Tolnán a Lovardában játssza a csapat. Valamennyi lány csapat a IV. osztályban kezdi meg a szereplést, nekik még nincsenek ellenfeleik.

A Vitál családi nappal zárta a strandröplabda szezont (Beküldött fotó)

Bronzérem a Thelena Kupáról

A tavalyi kupagyőzelem után a Tolna-Mözs női futsal csapata bronzérmes lett a július 24-én rendezett Ritalia Thelena Kupán.

A felkészülési tornán végül csak öt csapat vett részt: a házigazdák mellett

Kiss Gréta lett a legjobb hazai játékos

(Fotó: Kiss Albert)

az NB I-es bajnoki címvédő Debrecen, továbbá a Csepel, az NB I-es újonc Eger és a másodosztályban szereplő Veszprém. A körmérkőzéses rendszerben a hazaiak a Veszprémet 3–0-ra verték, a Csepellel 0–0-ás, az Egerrel 3–3-as döntetlent játszottak, míg a Debrecentől 2–1-re kikapnak, ami összességében a 3. helyre volt elég.

A legjobb hazai játékosnak Kiss Grétát, a torna felfedezettjének pedig a Tolna-Mözs U17-es csapatának kapitányát, a 14 éves Kovács Larisszát választották.

Lapzárta után:

Női NB I. 1. forduló

Tolna-Mözs–Eger SE 8–2 (3–0)

Tolna-Mözs: Deczki – Németh-Bajcsy, Szabó, Romanocski, Folk. Cs.: Németh N., Fekete, Wiesner, Sajabó, Kiss G., Réthalmi, Nagy N. Vezetőedző: Reveland Zoltán. Gól: Németh-Bajcsy 3, Folk 2, Romanocski, Wiesner, Sajabó.

Vas Gábort meghívták a válogatottba

LABDARÚGÁS A tolnai Vas Gábor, a Paksi FC labdarúgója meghívót kapott a felnőtt válogatottba. A 21 éves tehetség az MLSZ telki edzőközpontjában készült a Nemzetek Ligájában Németország, illetve Bosznia-Hercegovina ellen vívandó mérkőzésekre. Sajnos a fiatal védő a felkészülés harmadik napján megsérült, így visszatért klubjához. Egyelőre tehát várni kell arra, hogy Vas Gábor a korosztályos válogatottak után a felnőtt nemzeti tizenegyben is pályára lépjen.

(Fotó: Dömötör Csaba)

Előkelő helyen a ranglistán

ASZTALITENISZ Több fontos versenyen is eredményesen szerepelt **Andróczy Gréta**, a **Fastron AC pingpongosa**, aki **korcsoportjában jelenleg az országos ranglista 4. helyén áll.**

Kiskunmajsán, az augusztus 24-én rendezett III. Majsa Kupán Gréta U11-ben 1. helyet szerzett. U13-ban a KSI versenyzőjével, Szondi Sárával először álltak együtt asztalhoz párosban, és mindjárt bronzérmet szereztek.

Az egyéni U13-as versenyben a tolnai lány ugyancsak a 3. helyen végzett.

Augusztus 29-én Budapesten, az országos évadnyitó versenyen szintén két korcsoportban indult a Fastron

tehetsége. A saját korosztályában, U11-ben a 3. helyet szerezte meg. Jelenleg az országos ranglista 4. helyén áll.

U13-ban a főtáblára jutott, ahol kikapott a későbbi ezüstérmestől. Ebben a korosztályban Gréta a 23. a ranglistán.

A Fastron AC továbbra is várja a pingpongozni vágyókat, életkortól függetlenül. Asztalt, ütőt, edzői szaktudást biztosítanak, csupán váltócipőre van szükség.

A foglalkozások hétfőn, szerdán, pénteken 16–18 óra között zajlanak, a Tűzoltóság mögött, a Sportszékházban.

További információ:

Majzik Judit: 70/338-42-19;

Majzik Tamás: 06 20/800-56-30.

Nem sikerült jól a bemutatkozás

LABDARÚGÁS, MEGYE III. Minden kezdet nehéz: **első megye III-as meccsén kikapott az előző idény megye II-es bajnoka, a Tolna VFC.**

Mint azt előző számunkban megírtuk, a tolnai labdarúgó klub a 2024-25-ös szezonban a megyei harmadosztályú bajnokságba nevezett, miután a tavasszal a megye II-es bajnokságot megnyerő gárdából egy teljes csapatra való játékos távozott. A Tolna VFC II. együttese az előző idényben

is a megye III. keleti csoportjában szerepelt, a két gárda megmaradt játékosai alkotta együttes most ebben a ligában indult, Tolna VFC-Bogyiszló néven.

A bemutatkozás nem sikerült jól, a VFC sima vereséget szenvedett az előző szezonban a megye III-ban 4. helyen végzett Németkér otthonában.

Németkér–Tolna VFC–Bogyiszló 3–0 (2–0)

Tolna: Szabó D. – Demkó (Diószegi) Oláh,

Schmidt, Sós, Bucher B., Felföldi, Jelusics (Horváth R.), Pesti V., Keller (Föglein), Mausz. Edző: Izsák Géza

Tolna VFC–Bogyiszló–Szedres 0–0

Tolna Szabó D.–Sente, Kerner (Sára), Föglein (Horváth R.), Schmidt, Bucher B., Felföldi (Diószegi), Jelusics, Pesti V. (Orsós), Keller (Erb), Mausz. Edző: Izsák Géza.

Az előző fordulóban a szedresiek kilenc gólt lőttek, most viszont nem találtak be, igaz, a tolnaiak sem, így a két csapat megosztotta a pontokon.